

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (pirmoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. balandžio 5 d.*

Byloje T-351/02

Deutsche Bahn AG, įsteigta Berlyne (Vokietija), pirmiausia atstovaujama advokačių M. Schütte, M. Reysen ir W. Kirchhoff, vėliau – advokačių M. Schütte ir M. Reysen, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama V. Kreuschitz ir J. Flett, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

palaikomą

Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos A.-M. Colaert, F. Florindo Gijón ir C. Saile,

įstojusios į bylą šalies,

* Proceso kalba: vokiečių.

dėl prašymo panaikinti 2002 m. rugsėjo 12 d. Komisijos sprendimą atmesti 2002 m. liepos 5 d. ieškovės pateiktą skundą,

EUROPOS BENDRIJŲ
PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas B. Vesterdorf, teisėjai J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka ir V. Trstenjak,

posėdžio sekretorė K. Andova, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. rugsėjo 21 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisės aktai

- ¹ 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/81/EEB dėl akcizo už mineralines alyvas struktūrų derinimo (OL L 316, p. 12) 1 straipsnio 1 dalis numato, kad valstybės narės mineralinėms alyvoms privalo taikyti pagal šią direktyvą suderintą akcizą.

- 2 Pagal Direktyvos 92/81/EEB 8 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo atleisti nuo suderinto akcizo „mineralines alyvas, tiekiamas naudoti kaip orlaivių degalai, jei tai nėra privatūs pramoginiai skrydžiai“. (Neoficialus vertimas)
- 3 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičiančia Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, p. 51), Direktyva 92/81/EEB buvo panaikinta nuo 2003 m. gruodžio 31 dienos.
- 4 Pagal 1992 m. gruodžio 21 d. Vokietijos įstatymo dėl mineralinių alyvų apmokestinimo (*Mineralölsteuergesetz*, BGBl. 1992 I, p. 2185, su pakeitimais BGBl. 1993 I, p. 169, toliau – *MinöStG*) 4 straipsnio 1 dalį:

„1. Atsižvelgiant į 12 straipsnio nuostatas, nuo mokesčio atleistas mineralines alyvas gali naudoti:

<...>

3) kaip orlaivių degalus

a) oro linijų bendrovės, užtikrinančios komercinį asmenų ir prekių pervežimą arba mokamų paslaugų teikimą;

<...>“.

- 5 Pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles, (OL L 83, p. 1) 4 straipsnį:

„1. Komisija iš karto patikrina gautą pranešimą. Nepažeisdama 8 straipsnio, Komisija priima sprendimą pagal 2, 3 arba 4 dalis.

2. Jeigu po pirminio patikrinimo Komisija nustato, kad pranešime nurodyta priemonė nėra pagalba, ji savo išvadą pateikia priimtame sprendime.

3. Jeigu po pirminio patikrinimo Komisijai nekyla jokių abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su bendrąja rinka, tiek, kiek minėtoji priemonė priskiriama Sutarties (87) straipsnio 1 dalies taikymo sričiai, Komisija nusprendžia, kad ji atitinka bendrąją rinką <...>. Šiame sprendime nurodoma išimtis, kuri buvo taikyta pagal Sutartį.

4. Jeigu po pirminio patikrinimo Komisijai kyla abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su bendrąja rinka, ji nusprendžia pradėti bylos procesą pagal Sutarties (88) straipsnio 2 dalį <...>.“

- 6 Reglamento Nr. 659/1999 10 straipsnis išdėstytas taip:

„1. Jeigu Komisija turi iš bet kurio šaltinio gautą informaciją apie įtariamą neteisėtą pagalbą, tokią informaciją ji iš karto patikrina.

2. Prireikus Komisija prašo suinteresuotosios valstybės narės pateikti informaciją. Šio reglamento 2 straipsnio 2 dalis ir 5 straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos *mutatis mutandis*.

<...>“

7 Reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnio 1 dalis numato:

„Galimos neteisėtos pagalbos patikrinimas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 4 straipsnio 2, 3 arba 4 dalis <...>.“

8 Pagal Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnį:

„<...>

2. Kiekviena suinteresuotoji šalis gali pranešti Komisijai apie kiekvieną įtariamą neteisėtą pagalbą ir apie kiekvieną įtariamą netinkamą pagalbos taikymą. Jeigu Komisija mano, kad pagal jos turimą informaciją nėra pakankamo pagrindo bylai įvertinti, ji apie tai praneša suinteresuotajai šaliai. Jeigu Komisija, remdamasi pateiktos informacijos turiniu, priima sprendimą dėl bylos, sprendimo kopiją ji išsiunčia suinteresuotajai šaliai.

3. Suinteresuotosios šalies prašymu jai pateikiama sprendimo kopija pagal šio reglamento 4 ir 7 straipsnius, 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnį.“

9 Pagal Reglamento Nr. 659/1999 25 straipsnį:

„Sprendimai, priimti pagal šio reglamento II, III, IV, V ir VII skyrius, yra skirti suinteresuotajai valstybei narei. Komisija apie juos iš karto informuoja suinteresuotąją valstybę narę ir suteikia jai galimybę nurodyti, kokiai informacijai, jos nuomone, yra taikomas įsipareigojimas saugoti profesinę paslaptį.“ (Pataisytas vertimas)

Bylos aplinkybės ir procesas

10 *Deutsche Bahn AG* yra Vokietijos valstybinė geležinkelio transporto įmonė. Kadangi *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktyje numatytas aviacinio benzino atleidimas nuo mokesčio iškraipo konkurenciją tarp geležinkelio transporto (ypač greitųjų traukinių) ir oro linijų įmonių, ieškovė 2002 m. liepos 5 d. laišku pateikė Komisijai skundą dėl minėto atleidimo nuo mokesčio ir paragino pradėti tyrimo procesą pagal EB 88 straipsnį.

- 11 2002 m. rugsėjo 12 d. Lojola de Palacio, tuo metu buvusi už transportą atsakinga Komisijos narė, išsiuntė ieškovei tokio turinio laišką, klaidingai datuotą 2002 m. rugsėjo 21 d. (toliau – ginčijamas sprendimas):

„Dėkojame Jums už laišką, susijusį su *Deutsche Bahn* ir „pigų skrydžių bendrovių“ konkurencija Vokietijoje, kuriame prašote Komisijos imtis priemonių dėl aviacinio benzino atleidimo nuo mokesčio.

Formaliame skunde, kurį pridėjote prie laiško, tvirtinate, kad aviacinio benzino atleidimas nuo mokesčio nesuderinamas su vidaus rinka. Vis dėlto Europos Komisija mano, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio nėra valstybės pagalba EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies prasme. Atleidimas nuo mokesčio yra pagrįstas pagal EB 93 straipsnį <...> valstybių narių vieningai priimta Tarybos direktyva dėl akcizo už mineralines alyvas struktūrų derinimo. Be to, reikia pabrėžti, kad direktyva nepalieka valstybei narei jokios diskrecijos. Todėl (*MinöStG*) 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktyje nurodytas atleidimas nuo mokesčio laikytinas direktyvos (92/81) įgyvendinimu, o ne pastanga suteikti pagalbą.

Be to, Europos Bendrijos direktyva atitinka tarptautinę praktiką, pagrįstą Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijoje (toliau – Čikagos konvencija) nustatyta politika.

Kadangi aviacinio benzino atleidimas nuo mokesčio nekelia valstybės pagalbos problemų, Komisija neketina pradėti valstybės pagalbos tyrimo procedūros pagal EB 88 straipsnį <...>.

Europos Bendrijų Komisija, kaip teisingai pastebėjote savo laiške, jau ne kartą nagrinėjo atleidimo nuo mokesčio problemą. Kelis kartus Komisija prašė šį klausimą išnagrinėti ICAO, siekdama nustatyti aviacinio benzino mokesčių arba panašaus poveikio priemones. ICAO darbo grupė šiuo metu tiria, kaip tarptautinei civilinei aviacijai gali būti nustatytos rinka pagrįstos priemonės, kaip antai mokesčiai, emisijos leidimai ir savanoriški mechanizmai.

Nesvarstydama tarptautinės teisės klausimo, Europos Bendrijų Komisija 2001 m. išleistoje Baltojoje knygoje dėl Europos transporto politikos pažymi, kad būtų galima numatyti „degalų atleidimo nuo mokesčio panaikinimą skrydžiams Bendrijos viduje. Tačiau toks požiūris nėra paprastas, nes jį reikėtų vienodai taikyti ne Bendrijos vežėjams oru, kurie užtikrina skrydžius Bendrijos viduje“. (Neoficialus vertimas) Iki šiol Komisijos pastangos nelėmė jokių galiojančios direktyvos (92/81) pakeitimų.“

- 12 Atsakydama į šį laišką ieškovė 2002 m. rugsėjo 30 d. išsiuntė Komisijai tokio turinio laišką:

„Dėkoju už Jūsų 2002 m. rugsėjo (12 d.) laišką, kuriame pareiškėte savo požiūrį į *Deutsche Bahn* pateiktą skundą dėl aviaciniam benzinui naudojamų mineralinių alyvų atleidimo nuo akcizų. Buvo įdomu ir malonu sužinoti, kad ir Komisija nebemano, jog žibalą atleisti nuo mokesčių yra teisinga. Šiuo aspektu *Deutsche Bahn* mato, kad jos nuomonė, jog mineralinių alyvų atleidimas nuo akcizų vis labiau skatina nesąžiningą konkurenciją, ypač tarp „pigų skrydžių“ oro linijų bendrovių ir ICE greitųjų traukinių, aiškiai patvirtinta.

Todėl esame dar labiau nusivylę, kad nenorite pradėti valstybės pagalbos, susijusios su šiuo konkurenciją iškraipiančiu atleidimu nuo mokesčio, tyrimo. Prašome Jūsų dar kartą persvarstyti savo nuomonę. Manome, kad direktyvos dėl mineralinių alyvų priėmimas nereiškia, jog negalima patikrinti su valstybės pagalba susijusių aspektų. Direktyvos priėmimo metu geležinkelio ir oro transportas nekonkuravo. Padėtis pakito per pastaruosius dešimt metų. Mūsų nuomone, Komisija gali ir privalo atsižvelgti į šį pasikeitimą.

Jei Komisija laikysis Jūsų laiške išdėstyto teisinio požiūrio, reikės šį klausimą perduoti išaiškinti kompetentingiems Europos teismams.

Tikėdamiesi, kad galėsime išvengti šio teismo proceso, esame pasirengę bendradarbiauti.“

- 13 2002 m. lapkričio 25 d. laiške, kurį ieškovė gavo po to, kai pateikė šį ieškinį, Lojola de Palacio iš esmės pakartojo savo 2002 m. rugsėjo 12 d. laiško turinį.
- 14 Ši byla buvo pradėta ieškovės ieškiniu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2002 m. lapkričio 28 dieną.
- 15 2002 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje pareikštu ieškiniu ieškovė pradėjo bylą (užregistruota Nr. T-361/02) dėl pripažinimo, kad Komisija neteisėtai nepriėmė sprendimo dėl jos skundo.

16 2003 m. sausio 9 d. Lojola de Palacio išsiuntė ieškovei tokio turinio laišką:

„Remiuosi 2002 m. rugsėjo 12 d., klaidingai datuotu rugsėjo 21 d., ir 2002 m. lapkričio 25 d. laiškais, kurių turinį, atsižvelgdama į vėlesnius įvykius, norėčiau pakartoti ir patvirtinti.

Manau, kad šiuo atveju valstybės pagalbos taisyklės netaikomos. Nei aš, nei Europos Bendrijų Komisija šiuo aspektu nepriėmė sprendimo pagal reglamentą (Nr. 659/1999) arba kitu teisiniu pagrindu. Komisija taip pat nepareiškė savo požiūrio. Iš minėtų laiškų visiškai aišku, kad ir aš laikausi šios nuomonės. Vis dėlto, kad Jums neliktų jokių galimų nesusipratimų, įsivaizduojamų arba realių, visas mano laiškų dalis, iš kurių Jūs arba Jūsų advokatas padarė kitokią išvadą, galite laikyti atitinkančiomis mano nuomonę arba panaikintomis.“

17 Tą pačią dieną Komisija išsiuntė šį laišką Pirmosios instancijos teismui, pranešdama, kad ji panaikino minėtus 2002 m. rugsėjo 12 d. ir lapkričio 25 d. laiškus. Komisija padarė išvadą, kad šis ieškinys neteko dalyko.

18 2003 m. vasario 25 d. ieškovė pateikė pastabas dėl šio 2003 m. sausio 9 d. laiško, kuriose pabrėžė, jog ji tebeplaiko savo interesą, kad ieškinys būtų toliau nagrinėjamas.

19 2003 m. lapkričio 6 d. Nutartimi Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininkas leido Tarybai įstoti į šią bylą Komisijos pusėje. 2003 m. gruodžio 22 d. Taryba pateikė įstojimo į bylą paaiškinimus. 2004 m. kovo 15 d. ieškovė pateikė savo pastabas dėl šių paaiškinimų.

- 20 Atsižvelgęs į teisėjo pranešėjo pranešimą, Pirmosios instancijos teismas (pirmoji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir taikydamas proceso organizavimo priemones pasiūlė pagrindinės bylos šalims atsakyti į tam tikrus klausimus. Jos įvykdė šiuos prašymus.
- 21 2005 m. birželio 20 d. Nutartimi *Deutsche Bahn prieš Komisiją* (T-361/02, nepaskelbta Rinkinyje) Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškovės pareikštą ieškinį dėl neveikimo kaip akivaizdžiai nepriimtina.
- 22 Per 2004 m. lapkričio 16 d. vykusį posėdį buvo išklaustytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

Šalių reikalavimai

- 23 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

- pripažinti ieškinį priimtina,
- panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas,
- nepatenkinus šio reikalavimo, jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, kad ginčijamas sprendimas atšauktas arba panaikintas 2003 m. sausio 9 d. laišku, pripažinti kad pastarasis sprendimas yra niekinis ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas,

- nepatenkinus pastarojo reikalavimo, jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, kad nereikia priimti sprendimo, priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 6 dalies ir 90 straipsnio a dalies nuostatas.

24 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškinį kaip nepriimtina ir bet kuriuo atveju kaip nepagrįstą,
- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

25 Taryba Pirmosios instancijos teismo prašo, jeigu šis nuspręstų, kad ieškiny s priimtinas, pripažinti, jog ieškovės pareikštas prieštaravimas dėl neteisėtumo yra akivaizdžiai nepagrįstas ir priteisti iš jos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtimumo

Šalių argumentai

26 Pirmiausia Komisija tvirtina, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas nėra aktas, kurį galima ginčyti. Ji teigia, kad šis laiškas neturi teisinės galios, nes Lojola de Palacio juo praneša ieškovei apie aiškią teisinę padėtį, t. y. kad 2002 m. liepos 5 d. pastarosios

pateikti duomenys nepatenka į valstybės pagalbą reglamentuojančių nuostatų taikymo sritį ir kad dėl šios priežasties nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio negali būti valstybės pagalba. Komisijos nuomone, Lojola de Palacio nesiekė šiuo klausimu priimti teisiškai įpareigojančio sprendimo. Be to, Komisija pabrėžia, kad ginčijamo sprendimo negalima priskirti sprendimams valstybės pagalbos srityje, nes šiuo atveju nebuvo tam tikrų tokiame klausime taikomų procedūros požymių, t. y., kad tokius sprendimus priima Komisija, jie paskelbiami ir yra skirti valstybei narei (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France C-367/95 P*, Rink. p. I-1719 (toliau – sprendimas *Sytraval*), 45 punktas). Net jei Reglamentas Nr. 659/1999 taikytinas šiuo atveju, ginčijamas sprendimas būtų tik neformalus pranešimas, numatytas šio reglamento 20 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje, ir todėl jo negalima ginčyti.

²⁷ Komisija priduria, kad ieškovės nurodyti teismo sprendimai dėl tariamo ginčijamo sprendimo teisinio poveikio neturi reikšmės, nes jie arba priimti prieš priimant Reglamentą Nr. 659/1999, arba nesusiję su bylos aplinkybėmis, kurias apima šio reglamento 20 straipsnis. Be to, ieškovė žaidžia žodžiais, tvirtindama, kad Komisija jau priėmė sprendimą jai pateiktoje byloje ir kad todėl Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnio 2 dalis netaikytina. Komisija teigia, kad ji nepriėmė sprendimo šioje byloje, nes skundo įteikimo momentu žinojo, jog aplinkybės, apie kurias pranešta, nėra valstybės pagalba ir juo labiau nėra neteisėta pagalba arba netinkamas jos taikymas.

²⁸ Antra, Komisija tvirtina, kad ieškovė neturi teisinio intereso pareikšti ieškinį. Iš tiesų 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas, net jeigu jį būtų galima ginčyti, buvo panaikintas 2003 m. sausio 9 d. laišku, todėl neturi galios.

- 29 Bet kuriuo atveju pastarasis laiškas patvirtina 2002 m. rugsėjo 12 d. pareikštą teisinę nuomonę ir vienareikšmiai nurodo, kad tai yra asmeninė teisinė nuomonė, kuri neįpareigoja Komisijos, ir kad pastaroji nepriėmė jokio sprendimo.
- 30 Komisija šiuo aspektu patikslina, kad tik todėl, jog „asmuo, kuriam skirtas 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas, arba jo atstovas iš šio laiško padarė kitokias išvadas, paskutiniame (2003 m. sausio 9 d. laiško) sakinyje reikėjo nurodyti, kad tokiu atveju ji mieliau panaikina kitaip suprastas dalis, kol jos netapo nereikalingo ir vengtino ieškinio dalyku“.
- 31 Komisijos nuomone, nėra jokio pavojaus, kad ji pakartos šiuo atveju atliktus veiksmus ateityje. Iš tiesų ieškovei pakako pateikti prašymą pagal Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnio 2 dalį, kad Komisija į ją atsakytų Vokietijos Federacinei Respublikai skirtu sprendimu, dėl kurio tuomet realiai būtų galima pareikšti ieškinį. Ieškove, kaip numatyta šio reglamento 20 straipsnio 3 dalyje, gautų šio sprendimo kopiją.
- 32 Ieškove mano, kad šis ieškinytis priimtinas. Ji, beje, tvirtina, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas yra aktas, kurį galima ginčyti, nes Komisija jame išreiškia galutinę teisinę nuomonę, sukuriančią privalomas teises pasekmes (1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją* 60/81, Rink. p. 2639, 10 punktas ir 1999 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *UPS Europe prieš Komisiją* T-182/98, Rink. p. II-2857, 39 punktas).
- 33 Ji pabrėžia, kad ieškinytis neprarado dalyko, parašius 2003 m. sausio 9 d. laišką. Ir toliau palaiko savo interesą pareikšti ieškinį, nes ginčijamas sprendimas nebuvo teisiškai veiksmingai panaikintas. Be to, net jei 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas būtų buvęs panaikintas, jos teisėtas interesas, kad šis laiškas būtų pripažintas negaliojančiu, išlieka.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 34 Pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą fizinis arba juridinis asmuo gali apskūsti jam skirtą sprendimą.
- 35 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką tik tos priemonės, kurios sukuria privalomų teisinių pasekmių ir gali daryti poveikį ieškovo interesams, konkrečiai pakeisdamos jo teisinę padėtį, yra aktai, dėl kurių gali būti paduotas ieškinys dėl panaikinimo EB 230 straipsnio prasme (sprendimo *IBM prieš Komisiją*, nurodyto šio sprendimo 32 punkte, 9 punktą ir 2001 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Métropole Télévision – M6 ir kt. prieš Komisiją*, T-112/99, Rink. p. II-2459, 35 punktą). Vadinasi, ieškinys dėl panaikinimo gali būti paduotas dėl institucijų priimtų nuostatų – nesvarbu, koks jų teisinis pobūdis ar forma, – kuriomis siekiama sukelti teisinių pasekmių (1971 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisiją prieš Tarybą*, 22/70, Rink. p. 263, 42 punktą ir 2003 m. balandžio 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Le Pen prieš Parlamentą*, T-353/00, Rink. p. II-1729, 77 punktą).
- 36 Ieškovė skunde teigia, kad *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktyje numatytas tik oro linijų bendrovėms taikomas atleidimas nuo mokesčio iškreipia oro transporto, ypač mažas kainas siūlančių bendrovių, ir geležinkelio transporto konkurenciją keleivių vežimo rinkoje, taip pažeisdamas EB 87 straipsnį.
- 37 2002 m. rugsėjo 12 d. laišku Komisija atsako, kad, jos nuomone, šiuo atveju atleidimas nuo mokesčio nėra valstybės pagalba, nes jis numatytas perkeliančią Direktyvą 92/81, t. y. Bendrijos aktą, ir todėl valstybės pagalbą reglamentuojančios taisyklės netaikomos (žr. šio sprendimo 11 punktą).

- 38 Dėl šio ieškinio Komisija tvirtina, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas nėra aktas, kurį galima ginčyti (žr. šio sprendimo 26 punktą).
- 39 Siekiant nustatyti, ar minėtas laiškas yra aktas, kurį galima ginčyti, pirmiausia reikia nustatyti ieškovės 2002 m. liepos 5 d. laiško, į kurį juo atsakoma, objektą.
- 40 Reikia konstatuoti, kad 2002 m. liepos 5 d. ieškovės laišku Komisijai buvo pateiktas motyvuotas skundas dėl įtariamo EB 87 straipsnio pažeidimo. Šiame skunde, kurį sudaro daugiau kaip 800 puslapių, pateikta daug įrodymų, ekonomikos ir statistikos duomenų, kuriais siekiama patvirtinti, jog teikiama valstybės pagalba, ir ypač – jog dėl nagrinėjamo atleidimo nuo mokesčio iškraipoma konkurencija. Skundu ieškovė aiškiai prašė Komisijos, kad ši pradėtų formalaus tyrimo procesą pagal EB 88 straipsnį.
- 41 Nesvarbu, ar skundas pagrįstas, akivaizdu, kad šiuo skundu Komisija gavo „informacijos apie įtariamą neteisėtą pagalbą“ Reglamento Nr. 659/1999 10 straipsnio 1 dalies prasme. Pagal šią nuostatą Komisija privalo tokią informaciją iš karto patikrinti (žr. šio sprendimo 6 punktą). Ji turi teisę kreiptis į atitinkamą valstybę narę, tačiau šiuo etapu neprivalo to daryti.
- 42 Pagal reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnį „galimos neteisėtos pagalbos“ pirminis patikrinimas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 4 straipsnio 2, 3 arba 4 dalį (žr. šio sprendimo 7 punktą). Šio reglamento 4 straipsnio 2 dalis konkrečiai numato, kad jeigu po pirminio patikrinimo Komisija nustato, jog pranešime nurodyta priemonė

nėra pagalba, ji savo išvadą pateikia priimtame sprendime (žr. šio sprendimo 5 punktą).

- 43 Be šios galimybės priimti sprendimą pagal Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnį, Komisija, gavusi pranešimą apie galimą valstybės pagalbą, neturi jokio kito pasirinkimo, tik pranešti suinteresuotosioms šalims pagal to paties reglamento 20 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį, kad „nėra pakankamo pagrindo bylai įvertinti“ (žr. šio sprendimo 8 punktą).
- 44 Šiuo atveju akivaizdu, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laiške nėra sprendimo nepateikti prieštaravimų Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 3 dalies prasme arba sprendimo pradėti formalus tyrimo procesą pagal to paties straipsnio 4 dalį. Todėl reikia nustatyti, ar šiame laiške yra sprendimas minėto reglamento 4 straipsnio 2 dalies prasme, ar jis yra tik neformalus pranešimas, numatytas to paties reglamento 20 straipsnio 2 dalyje.
- 45 Pirmosios instancijos teismas mano, kad Komisija, priešingai nei ji teigia, nepasirinko Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje numatytos galimybės. Komisija jokiū būdu neteigia, kad nėra pakankamo pagrindo priimti sprendimą dėl skundo, o ginčijamame sprendime ir 2002 m. lapkričio 25 d. bei 2003 m. sausio 9 d. laiškuose pareiškia aiškų ir galutinį požiūrį. Ji konstatuoja, kad iš skundo negalima nustatyti, jog teikiama valstybės pagalba, nes šiuo atveju atleidimas nuo mokesčio pagrįstas ne Vokietijos valdžios institucijų sprendimu suteikti valstybės pagalbą, o Vokietijos išpareigojimu perkelti Direktyvą 92/81 (žr. šio sprendimo 11 punktą).

- 46 Šiuo aspektu primintina, kad nutartyje *Deuche Bahn prieš Komisiją*, nurodytoje šio sprendimo 21 punkte, Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškovės pareikštą ieškinį dėl neveikimo byloje T-361/02, remdamasis tuo, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laišku buvo „pateikta aiški ir išsami nuomonė dėl ieškovės skundo“ (20 punktas).
- 47 Taigi šio laiško negalima aiškinti kaip pranešimo ieškovei, kad nėra pakankamo pagrindo bylai įvertinti pagal Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnio 2 dalies antrą sakinį. Minėtame laiške Komisija pateikė aiškia ir pagrįstą nuomonę.
- 48 Dėl klausimo, ar 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas yra sprendimas, numatytas Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 2 dalyje, t. y. Komisijos po pirminio patikrinimo padaryta išvada, kad nurodyta priemonė nėra pagalba, pažymėtina, jog laiške aiškiai nurodyta, kad Komisija mano, jog „nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio nėra valstybės pagalba EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies prasme“ (žr. šio sprendimo 11 punktą).
- 49 Taigi, vykdydama savo pareigą pagal Reglamento Nr. 659/1999 10 straipsnį, Komisija patikrino ieškovės pateiktą informaciją ir padarė išvadą, išdėstyta 2002 m. rugsėjo 12 d. laiške, kad valstybės pagalbos nėra, nes atleidimo nuo mokesčio negalima priskirti susijusiai valstybei narei. Todėl nustatyta, kad šiame laiške yra sprendimas Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 2 dalies prasme. Šiuo atžvilgiu neturi reikšmės priežastis, dėl kurios Komisija padarė išvadą, kad valstybės pagalbos nėra, ir aplinkybė, kad pirminiam patikrinimui neprireikė nuodugnios ir išsamios skundo objektą sudarančios informacijos analizės.

- 50 Komisija tvirtina, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas nelaikytinas Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 2 dalyje numatytu sprendimu, nes 2002 m. liepos 5 d. pareikštas skundas nepateko į valstybės pagalbą reglamentuojančių teisės normų taikymo sritį. Komisija priduria, kad laiškas neskirtas valstybei narei, ir jai apie jį nepranešta, kaip to reikalaujama pagal to paties reglamento 25 straipsnį (žr. šio sprendimo 9 punktą).
- 51 Šie argumentai nepriimtini. Pirmiausia, iš nusistovėjusios teismų praktikos aišku, kad teisės aktų arba sprendimų priėmimo forma iš esmės nesvarbi, nagrinėjant, ar galima pareikšti ieškinį dėl jų panaikinimo, ir kad nustatant, ar tai yra aktai EB 230 straipsnio prasme, svarbu atsižvelgti į jų turinį (žr. teismų praktiką, nurodytą šio sprendimo 35 punkte, taip pat šiuo atžvilgiu žr. 1994 m. kovo 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Air France prieš Komisiją*, T-3/93, Rink. p. II-121, 43, 57 ir 58 punktus).
- 52 Be to, kaip nurodyta šio sprendimo 41 punkte, kai Komisijai pateikiama informacijos apie įtariamą neteisėtą pagalbą, pagal Reglamento Nr. 659/1999 10 straipsnio 1 dalį ji privalo tokią informaciją iš karto patikrinti. Jei, kaip šiuo atveju, Komisija ne tik informuoja suinteresuotąją šalį apie savo išvadą, kad nėra pakankamo pagrindo bylai įvertinti, bet ir pateikia aiškią bei pagrįstą nuomonę nurodydama, jog nagrinėjama priemonė nėra pagalba, ji gali veikti tik pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį. Priėmusi sprendimą, kuris iš esmės yra sprendimas pagal šią nuostatą, Komisija neturi teisės atsisakyti jam taikyti Bendrijos teismo kontrolę, pareikšdama, jog tokio sprendimo nepriėmė, bandydama jį panaikinti arba nusprenddama šio sprendimo neskirti atitinkamai valstybei narei, taip pažeisdama Reglamento Nr. 659/1999 25 straipsnį.
- 53 Be to, Komisija šiuo aspektu negali remtis Teisingumo Teismo praktika, ypač sprendimu *Sytraval*. Iš tiesų šis sprendimas paskelbtas prieš Reglamentu Nr. 659/1999 nustatant skundų dėl valstybės pagalbos nagrinėjimo tvarką. Šiuo

reglamentu siekiama susisteminti ir sustiprinti Komisijos praktiką šioje srityje suderinant su Teisingumo Teismo praktika (reglamento 2 konstatuojamoji dalis).

- 54 Be to, reikia priminti, kad byloje, kurioje priimtas sprendimas *Sytraval*, Komisija priėmė atitinkamai valstybei narei skirtą sprendimą atmesti nagrinėtą skundą, tačiau neišsiuntė šio sprendimo teksto skundą pateikusiems asmenims (sprendimo *Sytraval* 14 ir 46 punktai). Komisija tik pranešė skundą pateikusiems asmenims apie sprendimo pasekmes (15 punktas). Teisingumo Teismas nusprendė, kad ieškinį dėl panaikinimo atitinkamu atveju galima pareikšti tik dėl valstybei narei skirto sprendimo, o ne dėl skundą pateikusiems asmenims skirto pranešimo (45 punktas).
- 55 Šiuo atveju Komisija sprendimo dėl įtariamoms valstybės pagalbos neskyrė Vokietijos Federacinei Respublikai. Jei Komisija būtų tokį sprendimą skyrusi Vokietijos valdžios institucijoms pagal Reglamento Nr. 659/1999 25 straipsnį, ieškovė galėtų, naudodamasi EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytais procesinėmis garantijomis, ginčyti jo galiojimą kaip asmuo, su kuriuo nagrinėjamas sprendimas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme (šiuo aspektu žr. sprendimo *Sytraval* 41 ir 48 punktus). Todėl Komisija negali remtis aplinkybe, kad ji neskyrė sprendimo valstybei narei, taip pat Reglamento Nr. 659/1999 25 straipsnio nesilaikymu, kad atimtų ieškovės procesines garantijas.
- 56 Reikia pridurti, kad iš Reglamento Nr. 659/1999 aišku, jog juo siekiama, *inter alia*, užtikrinti teisinį saugumą, ypač kiek tai susiję su procedūromis, kurių reikia laikytis valstybės pagalbos srityje (3, 7 ir 11 konstatuojamosios dalys). Šiam tikslui akivaizdžiai iškiltų grėsmė, jei Komisija turėtų teisę nagrinėti šios srities klausimus, peržengdama šiuo reglamentu numatytas procedūros ribas.

- 57 Be to, priešingai nei teigia Komisija (žr. šio sprendimo 29 punktą), Lojola de Palacio nei ginčijame sprendime (žr. šio sprendimo 11 punktą), nei 2003 m. sausio 9 d. laiške (žr. šio sprendimo 16 punktą) nepatiksline, kad šiame sprendime ji išsakė savo asmeninę nuomonę. Priešingai, ji aiškiai priėmė administracinį sprendimą Komisijos vardu.
- 58 Šiuo aspektu nesvarbu, kad šis laiškas nėra Komisijos narių kolegijos priimtas galutinis sprendimas dėl skundo (žr. šio sprendimo 26 punktą). Toks sprendimas negali būti priimtas, jei to nepasiūlo kompetentingas Komisijos narys. Iš 2002 m. rugsėjo 12 d. laiško aišku, kad Lojola de Palacio neketino pristatyti bylos kolegijai. Iš tiesų ji pareiškė, kad skundas negali būti patikrinimo pagal EB 87 straipsnį ir Reglamentą Nr. 659/1999 objektas ir todėl dėl jo negalima priimti kolegialaus sprendimo.
- 59 Dėl aplinkybės, kad šis laiškas nebuvo paskelbtas (žr. šio sprendimo 26 punktą), užtenka konstatuoti, jog aktas neturi būti paskelbtas, kad būtų galima pareikšti ieškinį dėl jo panaikinimo.
- 60 Be to, Komisija tvirtina, kad ieškovė neturi intereso pareikšti ieškinio, nes 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas buvo panaikintas 2003 m. sausio 9 d. laišku (žr. šio sprendimo 16 punktą), todėl neteko galios (žr. šio sprendimo 28 punktą).
- 61 Iš karto konstatuotina, kad 2003 m. sausio 9 d. laiškas suformuluotas nevienareikšmiai. Viena vertus, nurodydama 2002 m. rugsėjo 12 d. ir lapkričio 25 d. laiškus Komisijos narė pareiškė, kad jų „turinį, atsižvelgdama į vėlesnius įvykius, norėčiau

pakartoti ir patvirtinti“. Kita vertus, nurodė, kad ieškovė gali „visas (jos) laiškų dalis, iš kurių (ji) arba (jos) advokatas padarė kitokią išvadą, laikyti atitinkančiomis (jos) nuomonę arba panaikintomis“. Atsižvelgdamas į šią ypač dviprasmišką formuluotę, Pirmosios instancijos teismas mano, kad šis laiškas turi būti aiškinamas Komisijos nenaudai.

- 62 Iš 2003 m. sausio 9 d. laiško matyti, jog Komisija laikosi savo požiūrio, kad nėra pagrindo nagrinėti skundo pagal EB 88 straipsnį. Taigi ji nepakeitė savo nuomonės, kad atleidimas nuo mokesčio nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme ir nepradėjo EB 88 straipsnio 2 dalyje numatyto proceso. Iš tiesų ji aiškiai patvirtino 2002 m. rugsėjo 12 d. laiško turinį 2002 m. lapkričio 25 d. laišku ir, kaip Komisija pritaria savo rašytinėse pastabose, 2003 m. sausio 9 d. laišku. Komisija taip pat nenusprendė persvarstyti savo nuomonės.
- 63 Iš to, kas išdėstyta, galima daryti išvadą, kad 2002 m. rugsėjo 12 d. laiškas iš esmės yra sprendimas Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 2 dalies prasme ir kad jis tebeturi teisinių pasekmių, nepaisant 2003 m. sausio 9 d. laiško. Todėl šis ieškinys yra priimtinas ir nagrinėtinas.

Dėl esmės

- 64 Ieškovė nurodo šešis ieškinio pagrindus. Pirmasis yra teisėtumo principo pažeidimas, antrasis – pareigos nurodyti motyvus neįvykdymas, trečiasis – EB 87 straipsnio pažeidimas, ketvirtasis – EB 88 straipsnio pažeidimas, penktasis – klaidingas EB 307 straipsnio taikymas ir šeštasis – vienodo požiūrio principo pažeidimas.

65 Pirmasis, trečiasis ir ketvirtasis ieškinio pagrindai turi būti nagrinėjami kartu.

Dėl pirmojo, trečiojo ir ketvirtojo ieškinio pagrindų

Šalių argumentai

- 66 Trečiuoju ieškinio pagrindu ieškovė tvirtina, kad *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme, kuri nesuderinama su bendrąja rinka.
- 67 Pirmiausia ji pastebi, jog Vokietijoje veikiančių oro linijų bendrovių, pagal *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktį visiškai atleistų nuo bendrųjų mineralinių alyvų akcizų, mokesčių našta yra gerokai sumažinta, todėl jos atsiduria finansiškai palankesnėje padėtyje.
- 68 Antra, kadangi dėl šio atleidimo nuo mokesčio sumažėja įplaukos į Vokietijos Federacinės Respublikos biudžetą (2002 m. 435 mln. eurų), ši išimtis taikoma naudojant valstybės lėšas. Ieškovė patikslina, kad, priešingai nei teigia Taryba, pagalba teikiama ne tik tuomet, kai valstybė patiria „papildomų išlaidų“. Šiuo aspektu Taryba pripažino, kad atleidimą nuo mokesčio, kaip yra šiuo atveju, galima laikyti klasikiniu pagalbos pagal EB 87 straipsnį pavyzdžiu.

- 69 Ieškovė priduria, kad *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis neabejotinai yra Vokietijos Federacinės Respublikos teisės aktas, nes jį priėmė šios valstybės narės įstatymų leidėjas. Ji patikslina, kad ši nuostata yra tik bendrosios mineralinių alyvų apmokestinimo sistemos Vokietijoje elementas ir kad Teisingumo Teismas 1999 m. birželio 10 d. Sprendime *Braathens* (C-346/97, Rink. p. I-3419) ir 2003 m. rugsėjo 25 d. Sprendime *Komisija prieš Italiją* (C-437/01, Rink. p. I-9861) nesvarstė teisės aktų, kuriais perkeliama Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies a ir b punktai, kaip nacionalinės priemonės teisinio pobūdžio.
- 70 Iš tiesų, nors *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis yra Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies a ir b punktų perkėlimo priemonė, jis taip pat ir valstybės narės aktas, taigi priemonė už kurią atsako valstybė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (šiuo aspektu žr. 1991 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Emmott*, C-208/90, Rink. p. I-4269, 21 punktą ir 1993 m. spalio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vanacker ir Lesage*, C-37/92, Rink. p. I-4947, 7 punktą). Ieškovė pažymi, kad pagal EB 249 straipsnį direktyva privaloma tik siekiamo tikslo požiūriu, o įgyvendinimo formą ir būdus pasirenka nacionalinis įstatymų leidėjas. Todėl kitaip nei tvirtina Komisija, negali būti direktyvų, kurios valstybei nepalikėtų veikimo laisvės.
- 71 Šiuo atveju pagal Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalį valstybėms narėms palikta diskrecija, kuria naudojamosi jos turi atleisti aviacinį benzimą nuo suderinto akcizo „savo pačių nustatytais sąlygomis, siekdamas užtikrinti teisingą ir nesudėtingą tokių išimčių taikymą bei užkirsti kelią bet kokiam mokesčių vengimui ir piktnaudžiavimui“. (Neoficialus vertimas) Be to, kaip teigia Taryba, Vokietijos įstatymų leidėjas turėjo diskreciją pagal Direktyvoje 92/81 numatytas galimybes nuo mineralinių alyvų akcizo atleisti kitas transporto rūšis, kad išvengtų konkurencijos iškraipymo.
- 72 Trečia, ieškovė tvirtina, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio taip pat yra selektyvi priemonė, kuria palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba EB 87 straipsnio prasme.

- 73 Ketvirta, ji aiškina, kad *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis iškraipo konkurenciją EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Komisija pripažino, kad greitieji traukiniai ir oro transporto priemonės konkuruoja Bendrijos vidaus maršrutuose (1998 m. gruodžio 9 d. Komisijos sprendimo (byla Nr. IV/M.1305 – *Eurostar*, OL C 256, 1999, p. 4) 21 punktas). Ji tvirtina, kad savo skunde pakankamai įrodė, jog tokie konkurenciniai santykiai yra ir Vokietijos vidaus maršrutuose. Be to, ieškovė privalo mokėti įvairius mokesčius už savo naudojamus pirminius energijos šaltinius, o oro linijų bendrovės, naudodamosi nagrinėjama išimtimi, gali gerokai sumažinti savo išlaidas ir siūlyti mažesnes nei ieškovės kainas Vokietijos vidaus maršrutuose.
- 74 Penkta, nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio daro poveikį prekybai tarp valstybių narių, nes oro linijų bendrovės apskritai veikia keliose valstybėse narėse, o greitieji traukiniai tarpusavyje jungia įvairias Europos sostines, todėl tiesiogiai konkuruoja su oro transportu.
- 75 Ieškovės nuomone, iš to, kas išdėstyta, galima daryti išvadą, jog *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Todėl ginčijamas sprendimas yra neteisėtas.
- 76 Ieškovė taip pat mano, kad nagrinėjama pagalba nesuderinama su bendrąja rinka. *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis akivaizdžiai neatitinka EB 87 straipsnio 2 dalies reikalavimų ir negali būti pripažintas suderinamu su EB 87 straipsnio 3 dalimi.

77 Be to, ji tvirtina, jog Komisija ginčijamame sprendime klaidingai teigia, kad pagal Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktą negalima taikyti EB 87 straipsnio. Iš tiesų ši antrinės teisės nuostata turi būti įvertinta atsižvelgiant į EB 87 straipsnį ir kitas valstybės pagalbą reglamentuojančias pirminės teisės nuostatas, kuriose būtent išreikštas laisvos konkurencijos principas (1978 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *INAMI prieš Viola*, 26/78, Rink. p. 1771, 9–14 punktai; taip pat žr. generalinio advokato C. O. Lenz išvadą byloje, kurioje priimtas 1986 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Belgiją*, 52/84, Rink. p. 89, 99). Remiantis Bendrijos pirminės teisės viršenybės principu, antrinės ir pirminės teisės kolizija sprendžiama pirminę teisę atitinkančiu antrinės teisės nuostatos išaiškinimu (pavyzdžiui, numatant atleidimą nuo mokesčio ir greitųjų traukinių atžvilgiu) arba, jei toks išaiškinimas negalimas, netaikant antrinės teisės nuostatos (1988 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Van Landschoot prieš Mera*, 300/86, Rink. p. 3443).

78 Be to, iš Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies pažodinio, sisteminio ir tikslinio išaiškinimo taip pat darytina išvada, kad šiuo atveju EB 87 straipsnis taikomas. Pirmiausia, iš šios nuostatos teksto aišku, kad atleidimas nuo akcizų galimas tik „nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų“. Antra, pagal teismų praktiką fakultatyvinį atleidimą nuo mokesčio pagal Direktyvos 92/81 8 straipsnio 2 ir 4 dalis riboja bendrosios taisyklės, skirtos konkurencijai apsaugoti, įskaitant EB 87 straipsnį (pavyzdžiui, žr. 2000 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją*, T-184/97, Rink. p. II-3145, 62 punktą), todėl ir nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio turi būti ribojamas tokiu pačiu būdu. Trečia, Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkto tikslinis aiškinimas suderina Sutartyje įtvirtintas konkurencijos taisykles su aviacinio benzino atleidimu nuo mokesčio, nes šia nuostata siekiama sukurti veiksmingą vidaus rinką ir suderinti konkurencijos taisykles.

79 Ieškovė ginčija Tarybos tvirtinimą, kad dalinis mokesčio suderinimas Bendrijos antrinės teisės aktu neišvengiamai reiškia, jog priemonei netaikomos valstybės

pagalbą reglamentuojančios Sutarties nuostatos, nebent direktyva, kuria šis suderinimas pagrįstas, aiškiai numato jų taikymą. Iš tiesų šiame išaiškinyje nepaisoma normų hierarchijos. Jei Taryba siekė, kad EB 87 straipsnio 1 dalis nebūtų taikoma, ji turėjo pagrįsti direktyvą ne tik EB 93 straipsniu, bet ir EB 89 straipsniu ir taip išvengti valstybės pagalbos kontrolės procedūros taikymo nagrinėjamosioms priemonėms. Taip pat Taryba galėjo pripažinti, kad direktyva numatytos priemonės atitinka bendrąją rinką EB 88 straipsnio 2 dalies, 87 straipsnio 3 dalies e punkto arba galbūt EB 73 straipsnio pagrindu. Tai atitiktų įprastą Tarybos praktiką (pavyzdžiui, žr. 1970 m. birželio 4 d. Reglamentą (EEB) Nr. 1107/70 dėl pagalbos teikimo geležinkelio, kelių ir vidaus vandenių transportui (OL L 130, p. 1)). Kadangi Taryba, naudodamasi pirminės teisės jai suteiktais įgaliojimais, nenumatė nuo pirminės teisės nukrypstančios nuostatos, pirminė teisė, t. y. šiuo atveju EB 87 ir 88 straipsniai, yra taikoma. Tarybos tvirtinimas, kad tokia nukrypstanti nuostata turi būti faktiškai numatoma, atmestinas, nes ji nenustatyta aiškiai ir išsamiai.

80 Šiuo aspektu ieškovė ginčija Tarybos nuomonę, kad nepasinaudojimas minėta įgaliojančia nuostata pagalbos srityje yra tik nereikšmingas formos pažeidimas. Iš tiesų, remiantis direktyva, negalima tyliai atmesti pagal ją priimamų valstybės pagalbai taikomų nuostatų perkėlimo priemonių kontrolės. Priešingai, būtina direktyvą aiškiai pagrįsti atitinkamais įgaliojimų pagrindais.

81 Ieškovė priduria, kad Komisija ir Taryba Direktyvoje 2003/96, pakeitusioje Direktyvą 92/81, numatytus atleidimo nuo mokesčio atvejus pateikia išsamiam nagrinėjimui pagal valstybės pagalbos taisykles. Todėl nesuprantama tai, kad atsakovė ir į bylą įstojusi šalis dabar atsisako patikrinti Direktyvoje 92/81 numatytus atleidimo nuo mokesčio atvejus pagal EB 87 straipsnio kriterijus.

- 82 Žinoma, ieškovė pritaria, kad Komisija negali priimti sprendimo dėl Tarybos direktyvos galiojimo. Tačiau ji galėjo ir privalėjo ištirti, ar valstybės narės įgyvendinamas Direktyvoje 92/81 numatytas atleidimas nuo mokesčio atitinka Sutarties nuostatas dėl pagalbos, bei užtikrinti, kad nacionalinė teisė nuo įgyvendinimo dienos nesukelia nesuderinamo su bendrąja rinka konkurencijos iškraipymo. Komisija taip pat turi patikrinti valstybėms narėms paliktą teisę išplėsti atleidimo nuo mokesčio taikymą geležinkelio transportui. Remdamasi šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalies c punktu, ieškovė šiuo aspektu pabrėžia, kad 1999 m. birželio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *ARAP ir kt. prieš Komisiją* (T-82/96, Rink. p. II-1889, 14 punktas) netaikomas, nes jis susijęs ne su direktyva, o su reglamentu, kurio valstybėms narėms nereikia perkelti.
- 83 Ieškovė iš išdėstytų argumentų daro išvadą, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas aviacinio benzino atleidimas nuo akcizų nesuderinamas su EB 87 straipsniu, todėl dabartine forma netaikomas.
- 84 Be to, ieškovė tvirtina, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas taip pat netaikomas, nes jo neapima EB 93 straipsnyje numatyti įgaliojimo pagrindai. Šiuo aspektu ji pažymi, kad iš EB 241 straipsnio aišku, jog nėra kliūčių tvirtinti, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas netaikomas.
- 85 Iš tiesų ši direktyva suderino mineralinių alyvų akcizus už struktūras ir, kaip kitos šioje srityje priimtose direktyvose, buvo pagrįsta išimtinai EB 93 straipsniu bei skirta sukurti Bendrijos vidaus rinką pagal EB 14 straipsnį. Ieškovė pritaria, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas variklių degalų lėktuvams atleidimas nuo mokesčio šios direktyvos priėmimo metu, atsižvelgiant į tuometines konkurencijos sąlygas, tikriausiai buvo būtinas, kad būtų sukurta vidaus rinka. Vis

délto, ir kaip patvirtino Taryba, dabar oro linijų bendrovės ir greituosius traukinius eksploatuojantys ūkio subjektai labai konkuruoja, ir nagrinėjamas atleidimas nuo akcizų iškraipo konkurenciją (žr. šio sprendimo 73 punktą). Todėl aviacinio benzino atleidimu nuo mokesčio ne sukuriama vidaus rinka, o priešingai, labai iškraipoma konkurencija.

⁸⁶ Konkurenciją iškraipanti priemonė nėra „būtina“ užtikrinti, kad bus sukurta ir ims veikti vidaus rinka EB 93 straipsnio prasme. Pagal proporcingumo principą priemonė gali būti laikoma būtina, tik jei nėra alternatyvios priemonės, kuri mažiau iškraipo konkurenciją. (1996 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *NMB France ir kt. prieš Komisiją*, T-162/94, Rink. p. II-427, 69 punktas). Ieškovės nuomone, Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio mažau iškraipytų konkurenciją, jeigu jis būtų taikomas ir greitųjų traukinių eksploatuotojams arba jei šis mineralinių alyvų atleidimas nuo akcizo būtų panaikintas skrydžiams Bendrijos viduje. Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas aviacinio benzino atleidimas nuo mokesčio, pasikeitus konkurencijos sąlygoms nagrinėjamoje rinkoje, nebėra būtinas, kad būtų sukurta ir veiktu vidaus rinka, ir jam netaikomas EB 93 straipsnis.

⁸⁷ Ieškovė pabrėžia, jog ji neginčija, kad Taryba galėjo pagrįsti Direktyvą 92/81 EB 93 straipsniu. Vis dėlto neaišku, ar atsižvelgiant į civilinės aviacijos ir greitųjų traukinių konkurencijos pasikeitimą EB 93 straipsniu numatytų įgaliojimų užtenka, kad perkėlimo priemonės nebūtų tikrinamos pagal bendras pagalbą reglamentuojančias nuostatas. Ieškovė patikslina, kad ji nesiekia direktyvos panaikinimo, tačiau mano, jog pasinaudojimas minėtais įgaliojimais negali trukdyti Komisijai atlikti patikrinimo.

- 88 Pirmuoju ieškinio pagrindu ieškovė tvirtina, kad Komisija turėjo atlikti kruopštų ir nešališką skundo patikrinimą (šiuo aspektu žr. 2001 m. gegužės 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IECC prieš Komisiją*, C-449/98 P, Rink. p. I-3875, 45 punktą ir 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Gestevisión Telecinco prieš Komisiją*, T-95/96, Rink. p. II-3407, 72 punktą). Atmesdama visą jos skundą, Komisija pažeidė teisėtumo principą ir tam tikras Reglamento Nr. 659/1999 nuostatas.
- 89 Ieškovė abejoja, kad rašydama 2002 m. rugsėjo 12 d. laišką Komisija laikėsi gero administravimo principo ir savo vidaus reglamento. Šiuo aspektu ji patikslina, kad nors pagal Komisijos vidaus reglamentą jos narių kolegija buvo kompetentinga nagrinėti šią bylą, jai byla akivaizdžiai nebuvo pateikta.
- 90 Galiausiai, pagrįsdama ketvirtąjį ieškinio pagrindą, ieškovė tvirtina: kadangi Komisija ginčijamu sprendimu atsisakė pradėti formalų tyrimo procesą, ji neįvykdė savo pareigų pagal EB 88 straipsnio 2 ir 3 dalis bei Reglamento Nr. 659/1999 17 straipsnį.
- 91 Duplike ieškovė tvirtina, kad Komisija klaidingai mano, jog atsižvelgdama į pasiūlytus nagrinėjamų Direktyvos 92/81 nuostatų dalinius pakeitimus ji neprivalo pradėti galiojančios pagalbos formalaus tyrimo proceso.
- 92 Komisija mano, kad šiuo atveju akivaizdžiai negali kilti valstybės pagalbos klausimas. Ji pabrėžia, kad nagrinėjama išimtis negali būti priskirta valstybei nusistovėjusios teismų praktikos prasme (2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-482/99, Rink. p. I-4397). *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies

3 punkto a papunktyje numatytas atleidimas nuo mokesčio pagrįstas Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktu, ir valstybės narės neturėjo jokios veikimo laisvės, perkeldamos šią išimtį (šio sprendimo 69 punkte nurodytas sprendimas *Braathens*).

- 93 Atsakydama į ieškovės argumentą, kad atsižvelgiant į pirminės teisės viršenybę reikia taikyti valstybės pagalbą reglamentuojančią teisę, Komisija tvirtina, jog ieškovė neatsižvelgė, kad sprendimas *Prancūzija prieš Komisiją*, nurodytas šio sprendimo 92 punkte, taip pat susijęs su valstybės pagalbą reglamentuojančia teise ir į ją būtina atsižvelgti. Be to, ji atmeta argumentą, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies neapima EB 93 straipsnyje numatyti įgaliojimai, ir tvirtina, kad ieškovė painioja šiuo aspektu tikrai reikšmingą reikalaujamo teisės derinimo poreikio klausimą ir poveikio konkurencijai klausimą, kuris neturi jokio ryšio su EB 93 straipsniu.
- 94 Komisija neatsako į ieškovės argumentus, kuriais ji pagrindė savo pirmąjį ieškinio pagrindą.
- 95 Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo Komisija teigia, kad formalus tyrimo proceso pradėti nereikėjo. Ji priduria, kad Direktyva 92/81 buvo pakeista Direktyva 2003/96, todėl nebuvo būtinybės pradėti formalus tyrimo proceso.
- 96 Taryba pateikė tris argumentus, kad įrodytų, jog EB 87–89 straipsniuose įtvirtintos valstybės pagalbą reglamentuojančios nuostatos ir patikrinimo procedūra šiuo atveju netaikomos. Pirmiausia šios nuostatos netaikomos Bendrijos teisės aktų leidėjo priimtoms priemonėms, nebent jis nuspręstų kitaip. EB 88 straipsniu Komisijai suteikti įgaliojimai nesuteikia jai teisės paskelbti netaikoma galiojančią Bendrijos teisės normą.

- 97 Antra, ginčijamas atleidimas nuo mokesčio negali būti laikomas valstybės pagalba, nes savo tikslu ir bendra struktūra jis nesukuria pranašumo, kuris pareikalautų papildomų išlaidų iš valstybės.
- 98 Trečia, Taryba primena, kad net jei ginčijamas atleidimas nuo mokesčio būtų laikytinas valstybės pagalba, Taryba turi teisę atleisti tam tikras pagalbos kategorijas nuo jų atitikties bendrajai rinkai kontrolės. Iš besąlyginio ginčijamos nuostatos pobūdžio aišku, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas šiuo atveju aiškiai atmetė tokios kontrolės galimybę.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 99 EB 87 straipsnio 1 dalis skelbia, kad valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.
- 100 Ši nuostata taip pat nurodo valstybių narių sprendimus, kuriais pastarosios, siekdamos savo ekonominių arba socialinių tikslų, vienašaliu ir nepriklausomu sprendimu suteikia įmonėms arba kitiems teisės subjektams lėšų arba pranašumą, kurie skirti ekonominiams ir socialiniams tikslams pasiekti (1980 m. kovo 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Amministrazione delle finanze dello Stato prieš Denkavit italiana*, 61/79, Rink. p. 1205, 31 punktą).

- 101 Kad teikiamas pranašumas galėtų būti priskirtas pagalbai EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ji, *inter alia*, turi teikti valstybė (žr. sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, nurodyto šio sprendimo 92 punkte, 24 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 102 Taip nėra šiuo atveju. Iš tiesų *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis įgyvendina Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktą. Teisingumo Teismas nusprendė, kad pastaroji nuostata įtvirtina aiškią ir tikslią valstybių narių pareigą netaikyti suderinto akcizo komerciniais tikslais naudojamų orlaivių degalams (sprendimo *Braathens*, nurodyto šio sprendimo 69 punkte, 30–32 punktai). Perkeldamos atleidimą nuo mokesčio į nacionalinę teisę valstybės narės privalo tik įvykdyti Bendrijos nuostatas, atsižvelgdamos į įsipareigojimus pagal Sutartį. Todėl Vokietijos valstybė neatsako už nagrinėjamą nuostatą, iš tiesų ji kyla iš Bendrijos teisės aktų leidėjo teisės akto.
- 103 Ieškovė pabrėžia, kad atleidimas nuo mokesčio suteiktas iš valstybinių išteklių. Vis dėlto nustatant, ar pagalbos teikimas gali būti priskirtas valstybei, nesvarbu, ar pagalba teikiama iš valstybinių lėšų. Iš tiesų iš teismų praktikos matyti, kad tai yra atskirų ir bendrai taikomų sąlygų klausimas (sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, nurodyto šio sprendimo 92 punkte, 24 punktas).
- 104 Iš išdėstytų argumentų matyti, kad tam tikros esminės EB 87 straipsnio taikymo sąlygos neįvykdytos, todėl Komisija turėjo teisę nuspręsti, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio nepatenka į šio straipsnio taikymo sritį.

- 105 Priešingai nei tvirtina ieškovė, valstybėms narėms diskrecijos teisę suteikianti Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies pirmoji sakinio dalis, kuri nustato, kad valstybės narės atleidžia nuo mokesčio „savo pačių nustatytais sąlygomis, siekdamos užtikrinti teisingą ir nesudėtingą tokių išimčių taikymą bei užkirsti kelią bet kokiam mokesčių vengimui ir piktnaudžiavimui“ (Neoficialus vertimas), taikoma tik nurodyto atleidimo nuo mokesčio įgyvendinimo sąlygų formulavimui ir neturi jokio poveikio besąlyginiam šia nuostata numatytos pareigos atleisti nuo mokesčio pobūdžiui (sprendimo *Braathens*, nurodyto šio sprendimo 69 punkte, 31 punktą).
- 106 Dėl ieškovės argumento, kad Vokietijos Federacinė Respublika galėjo išvengti konkurencijos iškraipymo nuo mokesčio atleisdama greituosius traukinius pagal Direktyvos 92/81 8 straipsnio 2 dalies c punktą, konstatuotina, kad valstybės narės turėjo visišką teisę perkelti privalomas direktyvos nuostatas ir nesinaudoti galimybe išplėsti atleidimą nuo mokesčio.
- 107 Be to, ieškovė tvirtina, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas netaikomas. Ji teigia, kad pagal viršenybės principą šia nuostata numatytas aviacinio benzino atleidimas nuo akcizų nesuderinamas su EB 87 straipsniu, todėl dabartine forma yra netaikytinas. Jei Taryba norėjo netaikyti EB 87 straipsnio, turėjo direktyvą pagrįsti ne tik EB 93 straipsniu, bet ir kitais Sutarties straipsniais (žr. šio sprendimo 79 punktą). Be to, ieškovė tvirtina, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas netaikytinas, nes jo neapima EB 93 straipsnyje numatyti įgaliojimai. Ji teigia, kad oro linijų bendrovės ir greituosius traukinius eksploatuojantys ūkio subjektai labai konkuruoja, ir nagrinėjamas atleidimas nuo akcizų dar labiau iškraipo konkurenciją; taigi nagrinėjamu atleidimu nuo mokesčio ne sukuriama vidaus rinka, o priešingai, labai iškraipoma konkurencija (žr. šio sprendimo 85 punktą).

- 108 Net jei ieškovė pareiškė prieštaravimą dėl Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkto teisėtumo, šis prieštaravimas nėra aiškus iš jos laiškų. Pavyzdžiui, savo pastabose dėl Tarybos įstojimo į bylą paaiškinimo ieškovė patikslino, kad jos pagrindinis argumentas yra toks, jog Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas negali trukdyti Komisijai patikrinti nagrinėjamo atleidimo nuo mokesčio taikant su valstybės pagalba susijusias procedūras.
- 109 Bet kuriuo atveju ieškovės argumentai, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas netaikytinas, yra atmestini.
- 110 Dėl jos argumento, kad ši nuostata netaikoma, nes pažeidžia EB 87 straipsnį, užtenka konstatuoti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 104 punkto, šis straipsnis šiuo atveju netaikomas.
- 111 Dėl argumento, susijusio su EB 93 straipsniu, primintina, kad remdamasi šiuo straipsniu Direktyvą 92/81 vieningai priėmė Taryba, siekdama suderinti mineralinių alyvų akcizo struktūras. Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio pagrįstas tarptautinės teisės nuostatomis, numatančiomis aviacinio benzino atleidimą nuo mokesčio. Ieškovė pati pritaria savo ieškinyje, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio šios direktyvos priėmimo metu tikriausiai buvo būtinas, nes juo siekta užtikrinti, kad nebūtų iškraipyta konkurencija tarp įvairių valstybių narių oro linijų bendrovių ir tarp jų bei trečiųjų valstybių. (žr. šio sprendimo 85 punktą).
- 112 Net jei ieškovė yra teisi, tvirtindama, kad nuo Direktyvos 92/81 priėmimo susiklostė kitokie konkurenciniai santykiai tarp oro linijų transporto ir geležinkelio transporto,

tai nereiškia, kad Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktas pasidarė neteisėtas. Bendrijos teisės aktų leidėjas, įgyvendindamas savo įgaliojimus, naudojasi didele diskrecija, kad įvertinų situaciją ir, jei reikia, nuspręstų dėl būtinybės pakeisti galiojančias nuostatas.

113 Dėl ieškovės argumento, kad Komisija ir Taryba Direktyvoje 2003/96 numatytus atleidimo nuo mokesčio atvejus pateikia išsamiam tyrimui pagal valstybės pagalbos taisykles, pažymėtina, jog šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punktas numato, kad valstybės atleidžia nuo mokesčio „energetikos produktus, tiekiamus naudoti kaip orlaivių degalai, jei tai nėra privatūs skrydžiai pramogų tikslais“. Iš šios direktyvos 14 straipsnio 2 dalies matyti, kad valstybės narės gali riboti 14 straipsnio 1 dalyje numatytą mokesčių netaikymo sritį tarptautiniam ir Bendrijos vidaus transportui bei atsisakyti atleidimo nuo mokesčio, kai sudaro dvišalį susitarimą su kita valstybe nare. Taigi nacionalinės priemonės, kuriomis perkeliamas Direktyvos 2003/96 14 straipsnis, yra priemonės, kurioms valstybės turi diskrecijos teisę, – tai paaiškina, kodėl šios direktyvos 26 straipsnio 2 dalyje numatytas patikrinimas, ar jos laikosi su valstybės pagalba susijusių nuostatų. Iš visų išdėstytų argumentų matyti, kad trečiasis ieškinio pagrindas nepagrįstas.

114 Galiausiai pirmasis ir ketvirtasis ieškinio pagrindai pagrįsti prielaida, kad ieškovė pareiškė skundą, kurį Komisija turėjo kruopščiai išnagrinėti. Tačiau kadangi *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalis tik įgyvendino privalomą Bendrijos teisės nuostatą (žr. šio sprendimo 99–104 punktus), Komisija turėjo teisę atmesti skundą ginčijamu sprendimu, nesant būtinybės jo pateikti savo narių kolegijai ir pradėti formalų tyrimo procesą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį.

115 Todėl pirmasis, trečiasis ir ketvirtasis ieškinio pagrindai atmestini.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, kad neįvykdyta pareiga nurodyti motyvus

Šalių argumentai

116 Ieškovė tvirtina, kad ginčijamą sprendimą reikia panaikinti, nes neįvykdyta pareiga nurodyti motyvus, numatyta EB 253 straipsnyje. Kalbant apie sprendimus, jog skunduose nurodyta valstybės pagalba neteikiama, Komisija privalėjo skundą pateikusiam asmeniui pateikti priežastis, dėl kurių skunde nurodytos faktinės ir teisinės aplinkybės neįrodo, kad valstybės pagalba teikiama (sprendimo *Sytraval* 64 punktas).

117 Šiuo atveju iš ginčijamo sprendimo motyvų negalima suprasti, kodėl ieškovės skunde nurodytos faktinės ir teisinės aplinkybės neįrodo, kad neteisėtai teikiama valstybės pagalba.

118 Komisija ir Taryba nepateikė pastabų dėl ieškovės argumentų, kuriuos ji pateikia pagrįsdama antrąjį ieškinio pagrindą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

119 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką EB 253 straipsnio reikalaujamas motyvų nurodymas turi atitikti nagrinėjamo akto prigimtį ir aiškiai bei nedviprasmiškai atskleisti aktą priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotieji asmenys žinotų, kuo pagrįstas priimtas teisės aktas, o kompetentingas teismas galėtų atlikti teisminę kontrolę. Reikalavimą nurodyti motyvus reikia įvertinti atsižvelgiant į bylos aplinkybes, ypač į akto turinį, pateiktų motyvų pobūdį ir asmenų, kuriems jis skirtas, arba kitų asmenų, su kuriais aktas yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, interesą gauti paaiškinimus. Nereikalaujama, kad nurodant motyvus būtų išnagrinėtos visos reikšmingos teisinės ir faktinės aplinkybės, nes į klausimą, ar akto priėmimo motyvai nurodyti pagal EB 253 straipsnio reikalavimus, reikia atsakyti atsižvelgiant ne tik į teisės akto turinį, bet ir į jo kontekstą bei nagrinėjamą dalyką reglamentuojančių teisės normų visumą (žr. sprendimo *Sytraval* 63 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

120 Šiuo atveju iš ginčijamo sprendimo aišku, kad Komisija atmetė skundą, nes *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktyje nurodytu atleidimu nuo mokesčio įgyvendinta Direktyva 92/81 ir nesiekta teikti pagalbos (žr. šio sprendimo 11 punktą). Priešingai nei tvirtina ieškovė, pateikti motyvai ir santrauka buvo gana aiškūs ir suprantami.

121 Todėl ir antrąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl penktojo ieškinio pagrindo, kad pažeistas EB 307 straipsnis ir tarptautinės teisės normos

Šalių argumentai

- 122 Ieškovė teigia, kad Komisijos tvirtinimas, jog Bendrijos nuostatos valstybės pagalbos srityje netaikomos dėl 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagos konvencijos dėl tarptautinės civilinės aviacijos (*Recueil des traités des Nations unies*, 15 tomas, p. 295, toliau – Čikagos konvencija) ir daugelio jos pagrindu sudarytų dvišalių susitarimų, susijusių su oro transportu, neatitinka nei tarptautinės teisės, nei EB 307 straipsnio.
- 123 Dėl viešosios tarptautinės teisės ieškovė tvirtina, kad tarptautiniuose susitarimuose numatytam aviacinio benzino atleidimui nuo mokesčio neprieštarauja išvada, jog *MinōStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunkčiu pagrįstas atleidimas nuo mokesčio pažeidžia EB 87 straipsnio 1 dalį. Pagal 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės (*Recueil des traités des Nations unies*, 788 tomas, p. 354) 30 straipsnyje įtvirtintą kolizijos sprendimo taisyklę valstybių narių sudarytų ankstesnių tarptautinių sutarčių nuostatos galioja tik tiek, kiek atitinka vėlesnius sutartinius įsipareigojimus, kaip antai tokius, kurie kyla iš jų narystės Europos Bendrijose.
- 124 Dėl Bendrijos teisės EB 307 straipsnio pirmoji pastraipa tik užtikrina trečiųjų valstybių teises pagal viešąją tarptautinę teisę, nereikalaujama, kad valstybės narės laikytųsi įsipareigojimų, kylančių iš susitarimų, sudarytų iki Bendrijos sutarčių sudarymo datos (1966 m. liepos 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Consten ir Grundig prieš EEB Komisiją*, 56/64 ir 58/64, Rink. p. 430). Taigi, kadangi šis atvejis

yra visiškai Bendrijos vidaus pobūdžio, kilus kolizijai taikoma pirminė teisė (1991 m. liepos 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *RTE prieš Komisiją*, T-69/89, Rink. p. II-485, 103 punktas). Todėl pagal EB 307 straipsnį nei Čikagos konvencija, nei jos pagrindu sudaryti tarptautiniai dvišaliai susitarimai netrukdo taikyti valstybės pagalbą reglamentuojančių Bendrijos teisės nuostatų *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunkčiui. Be to, Komisija kelis kartus konstatavo, kad Čikagos konvencija neturi privalomos galios Bendrijos vidaus situacijoms.

- 125 Komisija ir Taryba nepateikė savo pastabų dėl ieškovės argumentų, kuriuos ji pateikia pagrįsdama penktąjį ieškinio pagrindą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 126 Šis ieškinio pagrindas neturi reikšmės bylai. Ginčijamas sprendimas pagrįstas tuo, kad *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis nepažeidžia valstybės pagalbą reglamentuojančių Bendrijos taisyklių, nes šiuo atveju nėra valstybės priemonė (žr. šio sprendimo 11 punktą). Todėl Komisija netaikė Sutarties nuostatų valstybės pagalbos srityje.

- 127 Taigi, priešingai nei teigia ieškovė, ginčijamas sprendimas nėra pagrįstas tarptautine teise. Komisija visiškai nesirėmė tarptautine teise, pagrįsdama valstybės pagalbą reglamentuojančių nuostatų netaikymą. Ji tik nurodė tarptautinę teisę, paaiškindama nagrinėjamo atleidimo nuo mokesčio aplinkybes ir patvirtindama, kad Direktyva 92/81 atitinka tarptautinę praktiką (žr. šio sprendimo 11 punktą).

128 Šiai išvadai neturi reikšmės tai, kad Komisija ginčijamame sprendime tik pridėjo, jog Direktyva 92/81 „atitinka tarptautinę praktiką, pagrįstą (ICAO) (Čikagos konvencijoje) nustatyta politika“.

129 Todėl penktasis ieškinio pagrindas nepagrįstas.

Dėl šeštojo ieškinio pagrindo, kad pažeistas vienodo požiūrio principas

Šalių argumentai

130 Ieškovė primena, kad vienodo požiūrio principas draudžia panašias aplinkybes traktuoti skirtingai, nebent tokia traktuotė būtų objektyviai pagrįsta (2000 m. balandžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Karlsson ir kt., C-292/97*, Rink. p. I-2737, 39 punktą; taip pat žr. sprendimo *Van Landschoot prieš Mera*, nurodyto šio sprendimo 77 punkte, 9 punktą).

131 Šiuo atveju aviacinio benzino atleidimas nuo mokesčio, pagrįstas Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies b punktu ir šią nuostatą perkeliančia į vidinę teisę norma, t. y. *MinöStG* 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunkčiu, įtvirtino skirtingą ieškovės ir oro linijų bendrovių, veikiančių Vokietijos vidaus maršrutuose, traktuotę. Kadangi ieškovė ir oro linijų bendrovės Vokietijos vidaus maršrutuose siūlo vartotojo požiūriu pakaitinę paslaugą, jos yra panašioje padėtyje. Šiuo aspektu ieškovė tvirtina, kad lėktuvai ir traukiniai, ypač greitieji, konkuruoja. Diskriminacinę ieškovės traktuotę, palyginti su oro linijų bendrovėmis, veikiančiomis vidaus maršrutuose, lemia tai, kad pastarosios bendrovės atleistos nuo mineralinių alyvų

akcizo. Šis skirtingas požiūris nėra objektyviai pagrįstas. Be to, institucijos aiškiai pripažino esant nepagrįstą diskriminaciją.

- 132 Ieškovė ragina Pirmosios instancijos teismą nutraukti šią diskriminaciją, taikant, *mutatis mutandis*, EB 231 straipsnio antrąją pastraipą (sprendimas *Van Landschoot prieš Mera*, nurodytas šio sprendimo 77 punkte). Tai leistų būtent netaikyti nagrinėjamo atleidimo nuo mokesčio oro linijų bendrovėms, kurios tiesiogiai konkuruoja su ieškove.
- 133 2000 m. liepos 13 d. Sprendime *Idéal tourisme* (C-36/99, Rink. p. I-6049) Teisingumo Teismas nustatė, jog valstybės narės, siekdamos panaikinti skirtingą požiūrį, gali apmokestinti ir oro transportą (33 punktas). Kita vertus, šiuo atveju galima nurodytą skirtingą požiūrį pašalinti, atleidus nuo mokesčio greituosius traukinius.
- 134 Komisija nepateikė pastabų dėl ieškovės pateiktų šio ieškinio pagrindo argumentų.
- 135 Taryba teigia, kad ieškovė, manydama, jog geležinkelio transportas ir oro transportas, kurie potencialiai konkuruoja, yra panašūs ir turi būti traktuojami vienodai, remiasi klaidinga prielaida.
- 136 Taryba nurodo, kad ji, kaip teisės aktų leidėja, atsižvelgdama į oro transportui būdingus požymius, manė, kad verta atleisti nuo mokesčio orlaivių degalus, jeigu jie nenaudojami privatiems pramoginiams skrydžiams. Teismas, tikrindamas teisės aktų leidėjo naudojimąsi didele diskrecija, turi nustatyti tik tai, ar nepadaryta akivaizdi

klaida, nepiktnaudžiauta įgaliojimais arba ar atitinkama institucija akivaizdžiai nepiktnaudžiavo savo diskrecija. Tačiau ieškovė visiškai nepaaiškino, kodėl Taryba akivaizdžiai netinkamai pasinaudojo savo diskrecija.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 137 Iš teismų praktikos matyti, kad vienodo požiūrio principas draudžia skirtingai traktuoti panašią padėtį, vieniems ūkio subjektams sudarant blogesnes sąlygas nei kitiems, nebent toks požiūris būtų objektyviai pagrįstas (sprendimo *Karlsson ir kt.*, nurodyto šio sprendimo 130 punkte, 39 punktas; 2003 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen prieš Komisiją*, T-228/99 ir T-233/99, Rink. p. II-435, 272 punktas).
- 138 Pirmosios instancijos teismas mano, kad vienodo požiūrio principas šiuo atveju nepažeistas, nes oro linijų įmonių padėtis akivaizdžiai skiriasi nuo geležinkelio įmonių padėties. Dėl savo veikimo charakteristikų, sąnaudų struktūros ir joms taikomų teisės normų oro transporto ir geležinkelio paslaugos labai skiriasi ir nėra panašios vienodo požiūrio principo prasme.
- 139 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad šioje byloje požiūrio skirtumas yra objektyviai pagrįstas, atsižvelgiant į didelę Tarybos diskreciją objektyviai pagrįsti galimą skirtingą požiūrį (1997 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Oleifici Italiani prieš Komisiją*, T-267/94, Rink. p. II-1239, 47 punktas). Iš tiesų, atsižvelgiant į aviacinio benzino atleidimo nuo akcizo mokesčio pagal Čikagos konvenciją ir pagal valstybių sudarytus dvišalius susitarimus tarptautinę praktiką, konkurencija tarp Bendrijų oro transporto ir

trečiųjų šalių bendrovių būtų iškraipyta, jei Bendrijos teisės aktų leidėjas vienašališkai nustatytų aviacinio benzino akcizus. Todėl direktyvos 8 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio objektyviai pagrįstas.

140 Vadinas, šeštasis ieškinio pagrindas taip pat turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

141 Iš išdėstytų argumentų išplaukia, kad visas ieškinys turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

142 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį kiekviena pralaimėjusi šalis padengia bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir ieškovė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

143 Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Vesterdorf

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Paskelbta 2006 m. balandžio 5 d. viešame posėdyje Liuksemburge

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

B. Vesterdorf